

[Undervisningsministeren.]

gerne takke de ordførere, der har vist interesse for og forståelse for, skal vi sige tanken, ideen og perspektivet i det forslag, der her er genfremsat i samme skikkelse, som det havde, da vi behandlede det i 1961, og det er jo heldigvis langt de fleste af de ærede ordførere, der har talt herfra.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå ind i en detaljeret sagbesvarelse af de vældige mange punkter, der har været rejst. Det afgørende i dag ved en behandling af denne art er jo dog, at partiordførerne og de andre ærede medlemmer, der har ønsket at give udtryk for deres principielle standpunkter, får lejlighed til det. Vi skal jo have en udvalgsbehandling — og en grundig udvalgsbehandling, som jeg allerede har sagt adskillige gange, for at vi kan få lejlighed til at få belyst alle de spørgsmål, der blev rejst her i dag, og flere, der vil blive rejst.

Det ærede medlem hr. Dupont bad mig bekræfte, at netop den hurtige fremsættelse vil give mulighed for en grundig behandling. Jeg har for så vidt allerede gjort det, men vil gerne gøre det igen. Der kan både blive mulighed for en grundig udvalgsbehandling og selvfølgelig også mulighed for gennem udvalget — det er jo i øvrigt noget, udvalget selv afgør — at få en forhandling med de videnskabsmænd, som særlig arbejder med håndskrifterne.

Jeg var glad for, at det ærede medlem hr. Ib Thyregod — som i øvrigt også andre ærede medlemmer — klart gjorde opmærksom på, at islændingene ikke kunne have noget juridisk krav, og at derfor også spørgsmålet om at bringe Haagdomstolen ind i billedet ikke er aktuelt. Det ærede medlem citerede jo professor Brøndum-Nielsen fra den blå betænkning, og jeg vil gerne gøre det samme. Jeg skal ikke bringe mange citater, men jeg kan ikke lade være at gøre det, netop fordi man har talt om videnskabsmændenes og politikernes stilling og har forsøgt at stille det op som to meget forskellige grupper. Jeg synes, noget af det mest ejendommelige, kan man måske sige, ved den fjernsynsdiskussion, vi overværede forleden aften og et godt stykke ud på natten, forekom på det tidspunkt, da professor Brøndum-Nielsen stillet over for de citater, det her drejer sig om, gav udtryk for, at det sådan var, jeg husker, professoren brugte udtrykket en

leg, han var gået ind på. Jeg husker ikke rigtig det tillægsord, der blev stillet foran; jeg tror, det var ligesom en forkert leg, en farlig leg, det så han nu. Jeg kan ikke lade være at nævne, at denne mindretalsudtalelse jo ikke stod for professor Brøndum-Nielsens egen regning, men var afgivet sammen med nu afdøde professor Carsten Høeg, og jeg tror, at alle, der har haft den, ja, glæde er sådan et fladt ord i denne sammenhæng, jeg kan ikke finde et bedre i øjeblikket, den glæde at kende professor Carsten Høeg, også kender hans meget skarpe standpunkter. Jeg tror, at mange i denne sal ligesom jeg har oplevet at være meget uenige med ham, når man drøftede ting med ham af samfundsmæssig art eller ting i anden sammenhæng, men vi kendte også professor Carsten Høeg så godt, at vi ved, at det i hvert fald ikke for ham har været hverken leg eller opportunisme. Det har været dyb alvor. Jeg synes, det er rigtigt at sige, selv om de to professorer er enige i udtalelsen, at der for alle os, der har kendt professor Carsten Høeg, ingen tvivl er om, at der har været en afgrundsdyb forskel i motiverne.

Professor Carsten Høeg har talt virkelig ud af det hjerte og den voldsomhed, som nogle af os kendte — måske somme tider uenige med ham, men også med dyb respekt. Jeg nævner det, fordi det bliver svært fra politisk side at skulle støtte sig på sagskudskaben. Vi fik at vide af professor Brøndum-Nielsen, sidste gang dette var til behandling her og professoren skulle råde det høje ting — det må man ikke glemme; det var ikke en tilfældig avisartikel — at man kun undtagelsesvis bør udlevere, men at netop i dette tilfælde kan de argumenter anføres, der berettiger undtagelsen, og her sagde professoren, at Island så godt som helt savner mindesmærker, altså det argument, som dr. Widding har betegnet som almueargumentet — det må de se at klare indbyrdes — og henviste til den brede og ikke uforklarlige folkestemning og på den baggrund begrundede, hvorfor han ville være med til en betydelig gave af håndskrifter til Island, og derefter gav sig til ud fra det, han kaldte videnskabelige forskningskriterier, at udskille de håndskrifter, det drejede sig om. Det var altså den vejledning, det høje ting fik, sidste gang denne sag var aktuel, fra videnskabelig side, og nu får vi af professor